

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Centraal Dialoog Bonaire
via mr. J.W. van den Braak
vice-voorzitter
Mankesstraat 111
2597 CL S GRAVENHAGE

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Parnassusplein 5
T 070 333 44 44
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. C.A.E. Loven
T 070 333 60 97
CLoven@minszw.nl

Onze referentie
2019-0000111803

Datum **10 OKT 2019**

Betreft Reactie Centraal Dialoog op brief ijkpunt bestaanszekerheid

Geachte voorzitter en leden van de Centraal Dialoog Bonaire,

Allereerst wil ik u, mede namens de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, bedanken voor uw brief van 8 juli 2019. Ik heb met belangstelling kennisgenomen van de brief en ben blij met de expliciete steun die u uitspreekt voor de inzet van het kabinet, zoals vastgelegd in de voortgangsrapportage van 27 juni jl. over het ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland¹. Graag ga ik met deze brief in op de in uw brief opgenomen kanttekeningen en vragen bij zowel het proces als de inhoud.

Voortgangsrapportage ijkpunt bestaanszekerheid Caribisch Nederland

Net als u ben ik verheugd met de brede steun voor de aanpak die het kabinet heeft gekozen voor het ijkpunt sociaal minimum, zowel van de eilandbesturen als het parlement. Om het ijkpunt te bereiken moeten er maatregelen getroffen worden aan de inkomens- én aan de kostenkant. Het is een doelstelling waar stap voor stap naar toe wordt gewerkt. Het is op dit moment helaas niet mogelijk om een maximaal aanvaardbare termijn vast te stellen waarbinnen de aangekondigde maatregelen, vooral aan de kostenkant, gerealiseerd zijn. Reden hiervoor is dat het terugbrengen van de kosten tot een redelijk niveau gepaard gaat met structurele wijzigingen. Het verbeteren van de financiële toegankelijkheid van de kinderopvang en het terugbrengen van de kosten van wonen kost tijd.

De beoogde stapsgewijze verbetering is niet vrijblijvend. Met het opnemen van bedragen in het ijkpunt die afwijken van de werkelijke kosten committeert het kabinet zich aan het verlagen van de hoge kosten voor het levensonderhoud. Aan de Tweede Kamer is toegezegd de ontwikkelingen nauwgezet te monitoren. De komende vijf jaar zal de Tweede Kamer jaarlijks worden geïnformeerd over de voortgang. Dat is met de aangenomen motie Kuiken c.s.² nog eens bevestigd.

Tegelijkertijd ligt er een forse opgave aan de inkomenskant. Voor het verbeteren van de inkomenspositie van werkenden geldt dat het tempo van verdere verhogingen van het wettelijk minimumloon zorgvuldig afgewogen moet worden.

¹ Kamerstukken I, 2018/19, 35000-IV, nr. N

² Kamerstukken II 2018/19, 35 000 IV, nr. 62

Dit is niet alleen zo vanwege de mogelijke negatieve gevolgen voor de economie en de arbeidsmarkt, maar ook gezien het feit dat verhogingen van het wettelijk minimumloon door werkgevers op de eilanden moeten worden opgebracht. In de voortgangsrapportage heb ik daarom aangekondigd om onafhankelijk onderzoek te laten doen naar de ruimte om het wettelijk minimumloon in de toekomst verder te verhogen. De staatssecretaris van BZK en ik gaan graag met u in gesprek over de uitkomsten van het onderzoek en de verdere ruimte om het wettelijk minimumloon in de toekomst te verhogen. Ik vind het van belang om hierbij ook de relatie met het verlagen van de kosten voor levensonderhoud te betrekken.

Datum
10 OKT 2019
Onze referentie
2019-0000111803

Op uw vraag of er intussen sprake is van flankerend beleid, kan ik bevestigend antwoorden. Een voorbeeld hiervan is dat de inkomensgrens voor de bijzondere onderstand is verruimd van 100 procent naar 120 procent van het wettelijk minimumloon. In mijn recente gesprek met de eilandbesturen hebben zij ook aandacht gevraagd voor zaken als connectiviteit en werkende armen en ouderen. Samen met de staatssecretaris van BZK heb ik met de eilandbesturen afgesproken om in open dialoog te blijven over deze thema's.

Positie Centraal Dialoog

In uw brief heeft u expliciet aandacht gevraagd voor de positie van de Centraal Dialoog. Het belang van een Centraal Dialoog, waarover ik me in de door u aangehaalde brief van 9 mei 2018 al heb uitgesproken, wil ik bij deze nog eens bevestigen. Samen met u wil ik dat omzetten in concrete interactie en samenwerking. Hierover hebben we constructief overleg gevoerd tijdens de buitengewone vergadering van de Centraal Dialoog op 3 oktober en in de gesprekken die daaraan zijn voorafgegaan. Met de getekende gezamenlijke verklaring zijn de gezamenlijk uitgesproken intenties nader geconcretiseerd.

Ik heb begrepen dat de Centraal Dialoog heeft afgesproken om in het najaar overleg te starten over een breed 'Akkoord 2020-2030' voor Bonaire, om zo te komen tot een consistent sociaaleconomisch beleid met breed draagvlak. Dat initiatief juich ik toe. Een dergelijke breed gedragen visie van de partijen in de Centraal Dialoog versterkt de positie van de Centraal Dialoog in het gesprek met het Rijk, waarbij deze visie ook proactief kan worden uitgedragen.

In de tussentijd wil ik verder met de beleidsontwikkeling en implementatie van de verbetermaatregelen waar het kabinet zich in de 'ijkpuntbrieven' van 29 juni 2018 en 27 juni 2019 aan heeft verbonden. Dit doe ik graag in overleg met de Centraal Dialoog, zoals ik dat ook heb gedaan met het voorleggen van de beleidsnotities inzake ziekte en arbeidsongeschiktheid en over het verlofstelsel, waarover u parallel een brief van mij ontvangt in verband met herziening van de voorstellen.

In uw brief vraagt u tevens aandacht voor compenserend beleid in relatie tot de aankondigde verhoging van het wettelijk minimumloon (WML). In reactie hierop wil ik aangeven dat de lasten van werkgevers een belangrijk punt van aandacht zijn voor het kabinet. Bij de WML-verhoging per 1 januari 2019 heeft langs de weg van verlaging van de werkgeverspremies compensatie plaatsgevonden. Ik realiseer me dat dit niet het geval is bij de voor 1 januari 2020 aankondigde verhoging van 5%. Tegelijkertijd zij opgemerkt, dat cijfers van het CBS – die recent aan de Centraal Dialoog ter hand zijn gesteld – uitwijzen dat het aantal werknemers dat op WML-niveau verdient, van relatief geringe betekenis is. Dit neemt niet weg dat verdere stappen terdege afgewogen moeten worden. Dat is voor het kabinet aanleiding geweest om een onderzoek naar de ruimte voor verdere WML-verhoging te initiëren, waarbij uw betrokkenheid wordt gevraagd.

Rest mij om mijn dank uit te spreken voor de gastvrije ontvangst in uw buitengewone vergadering van 3 oktober jl. Ik ben onder de indruk geraakt van uw betrokkenheid en ik heb de wil geproefd om in nauwe samenspraak te werken aan het bevorderen van het welzijn van de bevolking van Bonaire. Op de basis die er daarmee ligt om resultaat te bereiken, kunnen we gezamenlijk voortbouwen.

Datum **10 OKT 2019**
Onze referentie
2019-0000111803

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

T. van Ark